

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๑/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๙/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายโสภณ หอสว่างวงศ์ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว เห็นว่า คดีวินิจัยได้โดยไม่ต้องเรียกพยานมาไต่สวน ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา และนางเบญจพร หอสว่างวงศ์ คู่สมรส ได้แก่ เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๙๔๘-๒๐๐๕๒๒๒ จำนวนเงิน ๑๙๑,๘๙๐.๒๑ บาท ทรัพย์สินของคู่สมรส ได้แก่ เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๗๐๙-๐๑๒๑๕๗-๗ จำนวนเงิน ๑๑๖,๐๑๓.๘๑ บาท เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๑๕-๒๔๒๒๕๒-๒ จำนวนเงิน ๗๔,๗๗๔.๙๗ บาท โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๓๑๓ ตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม และรถจักรยานยนต์ เลขทะเบียน กจธ ๐๑๕๔ สมุทรสงคราม ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส ได้แก่ เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๗๐๙-๐๑๒๑๕๗-๗ จำนวนเงิน ๑๓๕,๘๒๓.๖๐ บาท เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๑๕-๒๔๒๒๕๒-๒ จำนวนเงิน ๑๗๓,๘๕๔.๓๙ บาท โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๓๑๓ ตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม และรถจักรยานยนต์ เลขทะเบียน กจธ ๐๑๕๔ สมุทรสงคราม สำหรับกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล เลขทะเบียน กข ๗๓๓๖ สมุทรสงคราม และไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส ได้แก่ เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๗๐๙-๐๑๒๑๕๗-๗ จำนวนเงิน ๑๘๑,๒๑๖.๗๒ บาท เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๔๐๔-๘๐๓๔๑๕-๖ จำนวนเงิน ๕๑,๗๔๓.๙๗ บาท เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๕๑๕-๒๔๒๒๕๒-๒ จำนวนเงิน ๕๑,๒๔๒.๗๑ บาท เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๙๔๘-๒๑๐๘๓๗-๑ จำนวนเงิน ๑๑,๗๑๒.๑๗ บาท โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๓๑๓ ตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม และรถจักรยานยนต์เลขทะเบียน กจธ ๐๑๕๔ สมุทรสงคราม ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผล

ของการไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงว่า กรณีบัญชีเงินฝาก หากมีชื่อคู่สมรส คู่สมรสจะเป็นผู้เก็บรักษาสมุดบัญชี ไม่ทราบว่ามีทั้งหมดกี่บัญชี ส่วนที่ไม่แสดงรายการ โฉนดที่ดินของคู่สมรส เพราะที่ดินถูกนำไปจำนองกับธนาคาร ต่อมามีการไถ่ถอนจำนอง ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจว่า คู่สมรสขายที่ดินดังกล่าวไปแล้ว ส่วนที่ไม่แสดงรายการรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพราะหลงลืม

มีปัญหาต้องวินิจฉัยเสียก่อนว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีนี้ มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น คดีนี้จะใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บังคับได้หรือไม่ เห็นว่า เนื่องจากมีบทเฉพาะกาล ตามมาตรา ๑๙๒ วรรคท้าย ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและพิพากษาของศาล สำหรับคดีที่ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าคดีจะถึงที่สุด และมาตรา ๑๙๙ บัญญัติว่า การดำเนินคดี ที่ดำเนินการกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ดำเนินการอยู่ในศาลแล้ว ให้ศาลที่รับไว้พิจารณา มีอำนาจดำเนินการต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด โดยให้ถือเสมือนว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ดังนั้น จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บังคับแก่คดีนี้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาเป็นเวลาหนึ่งปี หรือไม่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ บัญญัติว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หมายความว่า ... (๗) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ร้องออกประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๓) (ค) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อผู้ร้องภายในสามสิบวัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส รวมแล้วได้แก่ เงินฝาก ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โฉนดที่ดิน รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลของการไม่แสดง รายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงว่า กรณีบัญชีเงินฝากหากมีชื่อคู่สมรส คู่สมรสจะเป็นผู้เก็บรักษาสมุดบัญชี ไม่ทราบว่ามีทั้งหมดกี่บัญชี ส่วนที่ไม่แสดงรายการโฉนดที่ดิน ของคู่สมรสเพราะที่ดินถูกนำไปจำนองกับธนาคาร ต่อมามีการไถ่ถอนจำนองและผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจว่า คู่สมรสขายที่ดินดังกล่าวไปแล้ว ส่วนที่ไม่แสดงรายการรถยนต์และรถจักรยานยนต์เพราะหลงลืม คำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการง่ายต่อการกล่าวอ้าง ไม่น่าเชื่อถือ ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟัง ประกอบกับในชั้นพิจารณาผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาไม่สมควร เชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน

และหนังสือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบใช้อำนาจรัฐ จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี มีผลห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากนี้ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายโสภณ หอสว่างวงศ์ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท รวม ๓ กระทง เป็นจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๒๔,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๓ เดือน

และปรับ ๑๒,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้
มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายสุรพันธุ์ ละอองมณี

นายนิพันธ์ ช่วยสกุล

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

นายธีระ เบญจรัศมีโรจน์

นายกิจชัย จิตธารารักษ์

นายอติคม อินทุภูติ

นายรังสรรค์ กุลาเลิศ

นายชัยรัตน์ เบ็ญจะมโน

นายโสภณ โรจน์อนนท์